

**Τα Πρακτικά του 3^{ου} Συνεδρίου:
«Nέος Παιδαγωγός»
Αθήνα, 16 & 17 Απριλίου 2016
(e-book/PDF)**

Επιμέλεια τόμου: Φ. Γούσιας

ISBN: 978-618-82301-0-1

ΑΘΗΝΑ 2016

Όψεις της Ελλάδας - Από το πολυτροπικό κείμενο στο διαφημιστικό τζινγκλ (jingle). Διδακτικό σενάριο

Μουρατίδου Ευθυμία M.Sc.¹

1^ο Γυμνάσιο Καλαμαριάς

Πατιώ Μαρία²

Πειραματικό Σχολείο Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

¹efimour01@gmail.com, ²mariapatio22.5@gmail.com

Περίληψη

Η διδακτική πρόταση αποτελεί ένα διαθεματικό σενάριο διδασκαλίας, το οποίο εμπλέκει τα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας και της Μουσικής και απευθύνεται στους μαθητές/τριες της Γ΄ Γυμνασίου. Από την πλευρά της Νεοελληνικής Γλώσσας εντάσσεται στο πλαίσιο της διδασκαλίας της 1^{ης} ενότητας με τίτλο «Η Ελλάδα στον κόσμο» και ανταποκρίνεται στο ζητούμενο να έρθουν οι μαθητές/τριες αντιμέτωποι/ες με διάφορες απόψεις για την Ελλάδα μέσα από ποικίλα κειμενικά είδη, μονοτροπικά και πολυτροπικά, ώστε να σχηματίσουν μια σφαιρική εικόνα για την Ελλάδα, αλλά και να αναπτύξουν τον προσωπικό τους προβληματισμό σχετικά με τις πολλές και συχνά αντιφατικές όψεις της Ελλάδας και τη θέση της στον σύγχρονο κόσμο. Από την πλευρά της Μουσικής εντάσσεται στο πλαίσιο της διδασκαλίας της ενότητας με τίτλο «Μουσική και διαφήμιση» και ανταποκρίνεται στο ζητούμενο οι μαθητές/τριες να γνωρίσουν την ιστορία της διαφήμισης (ραδιοφωνικής ή τηλεοπτικής) και του τζινγκλ, αλλά και να κατανοήσουν την αποτελεσματικότητα της χρήσης μουσικών στοιχείων σε αυτά.

Λέξεις-Κλειδιά: Ελλάδα, Πολιτισμός, Αντιφατικές όψεις, Διαφήμιση, τζινγκλ (jingle).

Εισαγωγή

Το σενάριο συνδυάζει αποκωδικοποίηση ποικίλων κειμένων, μονοτροπικών και πολυτροπικών, κριτική χρήση μουσικών στοιχείων, συνεργατική εκπόνηση δημιουργικών δραστηριοτήτων και παρουσίασή τους στην ολομέλεια από τους/τις μαθητές/τριες. Παιδαγωγικά, έμφαση δίνεται στην εργασία σε ομάδες, στην οποία κάθε μαθητής/τρια θα έχει τον ρόλο του/της και θα συμβάλλει ενεργητικά στη διαμόρφωση και στην τελική παρουσίαση της εργασίας της ομάδας, στα πλαίσια της βιωματικής-διερευνητικής μάθησης.

Εκτιμώμενη διάρκεια: 5 διδακτικές ώρες

Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές: Νεοελληνική Γλώσσα - Μουσική

Πρότερες γνώσεις και αναπαραστάσεις

Όσον αφορά το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας, οι μαθητές/τριες έχουν έρθει σε μια πρώτη επαφή με τη σχετική προβληματική στην Α΄ Γυμνασίου στο πλαίσιο της 10^{ης} ενότητας με τίτλο «Γνωρίζω τον τόπο μου και τον πολιτισμό του». Η οπτική γωνία εξέτασης του θέματος διευρύνεται στη Β΄ Γυμνασίου στο πλαίσιο της 1^{ης} ενότητας με τίτλο «Από τον τόπο μου σε όλη την Ελλάδα», για να ολοκληρωθεί στη Γ΄ Γυμνασίου με την 1^η ενότητα, που έχει τον τίτλο «Η Ελλάδα στον κόσμο». Όσον αφορά το μάθημα της Μουσικής, οι μαθητές/τριες έχουν έρθει σε μια πρώτη επαφή με τη δημιουργία διαφήμισης στην Α΄ Γυμνασίου στο πλαίσιο της Α΄ Ενότητας με τίτλο «Ανακαλύπτω τη φωνή – Η δική μας διαφήμιση», ενώ στη Β΄ Γυμνασίου το θέμα εξετάζεται υπό ευρύτερη οπτική γωνία στο πλαίσιο της ενότητας με τίτλο «Μελωδικοί εξωτικοί αυτοσχεδιασμοί - Συγγραφή και μελοποίηση χαϊκού».

Ένταξη στο Πρόγραμμα Σπουδών

Το παρόν διδακτικό σενάριο είναι συμβατό με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας για τη Γ΄ Γυμνάσιου, καθώς και με τους στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος για εξοικείωση των μαθητών/τριών με τις Νέες Τεχνολογίες και τη χρήση του διαδικτύου. Συγκεκριμένα, εντάσσεται στην 1η ενότητα της Νεοελληνικής Γλώσσας με τίτλο «Η Ελλάδα στον κόσμο» και στην ενότητα της Μουσικής Γ΄ Γυμνασίου με τίτλο «Εικόνα και Ήχος-Μουσική και Διαφήμιση».

Σκοπός - Στόχοι - Αναμενόμενα αποτελέσματα

Σκοπός του διδακτικού σεναρίου είναι οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις/συμπεριφορές οι οποίες έχουν να κάνουν όχι μόνο με την ίδια τη γλώσσα και την αποτελεσματική γλωσσική επικοινωνία, αλλά και με την προσωπική και κοινωνική τους ζωή και τη συνδιαμόρφωση του κοινωνικού γίνεσθαι. Επιπλέον, επιδιώκεται η απόκτηση μουσικών δεξιοτήτων, γνώσεων και στάσεων μέσα από βιωματικές μουσικές δραστηριότητες, διασφαλίζοντας την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών/τριών, αλλά και η δημιουργία μιας δια βίου σχέσης τους με την Τέχνη της Μουσικής.

Οι στόχοι του διδακτικού σεναρίου είναι:

- *Η ανακάλυψη από τους/τις μαθητές/τριες των διάφορων επικοινωνιακών παραγόντων που διαμορφώνουν κάθε επικοινωνιακό συμβάν και η εξήγηση του ρόλου τους.*
- *Η κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.*
- *Η αναγνώριση του λόγου των κειμένων που αναδύονται μέσα από τις τεχνολογίες της πληροφορίας και των πολυμέσων ως λόγου διαφορετικού από τον καθημερινό προφορικό και γραπτό λόγο.*
- *Η εξάσκηση των μαθητών/τριών στην παραγωγή πολυτροπικών κειμένων και προγραμμάτων παρουσίασης σε επικοινωνιακό πλαίσιο.*

- *Η κριτική αποτίμηση ποικίλων κειμενικών ειδών, μονοτροπικών και πολυτροπικών, με βάση τα κοινωνικά συμφραζόμενα μέσα στα οποία εμφανίζονται, στο πλαίσιο του κριτικού γραμματισμού.*
- *Η απόκτηση ικανότητας επιλογής της κατάλληλης μουσικής για μουσική επένδυση.*
- *Η αναγνώριση του ρόλου της μουσικής στη διαφήμιση.*
- *Η χρησιμοποίηση κατάλληλου κειμένου για τη δημιουργία ραδιοφωνικής διαφήμισης (jingle), με δοσμένη μουσική.*
- *Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της χρήσης μουσικών στοιχείων και η έκφραση-αιτιολόγηση της προτίμησης.*
- *Η εξοικείωση των μαθητών/τριών με διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης.*
- *Η ανάληψη κεντρικού και ενεργητικού ρόλου στη μαθησιακή διαδικασία από τους/τις μαθητές /τριες με τη διακριτική υποστήριξη του/της εκπαιδευτικού.*
- *Η διεύρυνση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης μεταξύ των μαθητών/τριών και η ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργατικής μάθησης.*
- *Η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας, στο πλαίσιο της διερευνητικής - βιωματικής μάθησης.*

Διδακτικό υλικό και απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Η/Υ – βιντεοπροβολέας ή αίθουσα διδασκαλίας με διαδραστικό πίνακα, Εργαστήριο Πληροφορικής, Φύλλο Εργασίας Νεοελληνικής Γλώσσας, CD player, Ρυθμικά και μελωδικά μουσικά όργανα, Φύλλο Εργασίας Μουσικής, κοινό φύλλο εργασίας για τη συνδιδασκαλία.

Οργάνωση τάξης

Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες με κριτήρια την ευχέρεια τουλάχιστον ενός μαθητή κάθε ομάδας στη χρήση των Τ.Π.Ε. και την ανομοιογένεια ως προς τις μαθησιακές τους επιδόσεις. Στη συνέχεια γίνεται καταμερισμός των ρόλων στα μέλη κάθε ομάδας, ανάλογα με τις δεξιότητές τους. Ορίζονται ένας χειριστής του ηλεκτρονικού υπολογιστή, ένας συντονιστής των εργασιών, ένας γραμματέας που κρατάει σημειώσεις και ένας μουσικός επιμελητής. Αν οι μουσικές δεξιότητες των μαθητών/τριών, όπως και οι δεξιότητές τους σχετικά με τη χρήση του Η/Υ, είναι ικανοποιητικές, τότε τα μέλη των ομάδων μπορούν να εναλλάσσονται στους ρόλους. Οι εκπαιδευτικοί:

- Συντονίζουν διακριτικά τη μαθησιακή διαδικασία ως βοηθοί και συμπαραστάτες/τριες των μαθητών/τριών (υποστηρικτικός - καθοδηγητικός ρόλος).
- Προσφέρουν κίνητρα μάθησης στους μαθητές/τριες, ενεργοποιούν τις υπάρχουσες γνώσεις τους και κινητοποιούν τη δημιουργικότητά τους (εμπνευστικός ρόλος).

- Επεξηγούν με σαφήνεια, ανατροφοδοτούν και καθοδηγούν στην ανακαλυπτική πορεία της μάθησης, όταν αυτό ζητηθεί και όταν αντιληφθούν ότι οι μαθητές/τριες αποπροσανατολίζονται από τον στόχο.
- Ενθαρρύνουν τη διάδραση μεταξύ των μελών των ομάδων και την αυτενέργεια των μαθητών/τριών στο σύνολό τους.

Διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές/ θεωρίες μάθησης

Ο σχεδιασμός του διδακτικού σεναρίου στηρίζεται στις γνωστικές θεωρίες του κονστρουκτιβισμού (εποικοδομισμού) και της κοινωνικής μάθησης, ώστε να δίνεται στους/στις μαθητές/τριες η ευκαιρία να οικοδομήσουν οι ίδιοι/ες τη νέα γνώση σταδιακά και συνεργαζόμενοι/ες με τα μέλη της ομάδας τους (Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, 2011). Πιο συγκεκριμένα:

- Η νέα γνώση θεμελιώνεται σε βιώματα και εμπειρίες των μαθητών/τριών (Βιωματική προσέγγιση).
- Η κριτική σκέψη και η δημιουργικότητα των μαθητών/τριών καλλιεργείται μέσω της συμμετοχής τους σε δραστηριότητες που έχουν νόημα γι' αυτούς/ές, τους/τις αφορούν και τους/τις ενδιαφέρουν (Νοηματοδοτημένη διδασκαλία).
- Οι μαθητές/τριες μαθαίνουν να συνεργάζονται στο πλαίσιο ομάδων και να δημιουργούν ένα συλλογικό προϊόν μέσα από γόνιμη ανταλλαγή εμπειριών, απόψεων και ιδεών (Ομαδοσυνεργατική μάθηση).
- Η διαφοροποίηση και η εξατομίκευση, την οποία επιτρέπει η ανάληψη διακριτών ρόλων στην ομάδα από τους/τις μαθητές/τριες, οδηγεί στην ανάδειξη και αξιοποίηση των ιδιαίτερων ικανοτήτων, δεξιοτήτων και κλίσεων κάθε μαθητή/τριας (Διαφοροποιημένη διδασκαλία).
- Ο/Η εκπαιδευτικός καθοδηγεί διακριτικά τους/τις μαθητές/τριες, ενθαρρύνοντας την αυτενέργειά τους προς την κατεύθυνση της επίτευξης των διδακτικών στόχων (Φθίνουσα καθοδήγηση).
- Η εργασία των μαθητών/τριών σε ηλεκτρονικό περιβάλλον συμβάλλει στην κριτική πρόσληψη, ερμηνεία και παραγωγή ποικίλων ειδών προφορικού και γραπτού λόγου, πολυτροπικού και μη, ικανοποιώντας τις κεντρικές επιδιώξεις του ΑΠΣ, αυτές του κλασικού, νέου (ψηφιακού – τεχνολογικού) και κριτικού γραμματισμού των μαθητών/τριών (Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών).

Τέλος, το σενάριο εμπνέεται από την πεποίθηση ότι η διαθεματική και διεπιστημονική διδακτική προσέγγιση επιτρέπει την υπέρβαση των διαχωριστικών ορίων μεταξύ των διαφορετικών επιστημονικών κλάδων, ώστε να επιτευχθούν μορφές συνεργασίας και σύμπραξης μεταξύ των διδασκόμενων μαθημάτων με σκοπό την ενιαία προσέγγιση μιας θεματικής ενότητας από όλες τις δυνατές πλευρές (Διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση). Η διασύνδεση του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας με το μάθημα της Μουσικής πραγματοποιείται στο πλαίσιο ενός κοινού σχεδίου μαθήματος, όπου το κάθε γνωστικό αντικείμενο θέτει και καλλιεργεί σημαντικούς γνωστικούς στόχους και δεξιότητες που αφορούν το κεντρικό θέμα του διδακτικού

σεναρίου, ούτως ώστε οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν μια σφαιρική άποψη για το θέμα αυτό στην ολότητά του (Ματσαγγούρας, 2003).

Περιγραφή της διδασκαλίας

Το διδακτικό σενάριο περιλαμβάνει τρεις φάσεις.

Α' φάση: αφιερώνεται στην προετοιμασία των μαθητών/τριών.

Για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας - 1 διδακτική ώρα στην τάξη: Ως αφορμή της διδασκαλίας χρησιμοποιείται η ανάκληση προσωπικών βιωμάτων των μαθητών/τριών, οι οποίοι καλούνται να βρουν λέξεις που εικονίζουν ή χαρακτηρίζουν την Ελλάδα (καταιγισμός ιδεών). Οι λέξεις καταγράφονται στον πίνακα και ομαδοποιούνται ανάλογα με το αν αποτυπώνουν θετικά ή αρνητικά χαρακτηριστικά και συναισθήματα. Στη συνέχεια οι μαθητές/τριες παρακολουθούν το εισαγωγικό βίντεο (2.44') (<https://www.youtube.com/watch?v=5QJwSL9atn4>). Στην ολομέλεια της τάξης συζητούνται τα ερωτήματα:

- Με ποιο σκοπό δημιουργήθηκε η συγκεκριμένη ταινία; Σε ποιους απευθυνόταν;
- Σε ποιες εικόνες - όψεις της Ελλάδας έδωσε έμφαση ο δημιουργός της ταινίας; Για ποιους λόγους;
- Ποιον ρόλο παίζει η μουσική στη συγκεκριμένη ταινία;

Έπειτα οι μαθητές/τριες, χωρισμένοι σε ζευγάρια (όπως κάθονται στα θρανία), συζητούν και επεξεργάζονται το Φύλλο Εργασίας (1), που είναι κοινό για όλες τις ομάδες. Οι απαντήσεις παρουσιάζονται και συζητιούνται στην ολομέλεια. Ο/Η εκπαιδευτικός επιδιώκει να ξεκινήσει η συζήτηση για τις εικόνες της Ελλάδας που προβάλλονται ως αντιπροσωπευτικές (ή αναπαράγονται ως στερεότυπα) σε κείμενα του συγκεκριμένου είδους. Ιδιαίτερα ενδιαφέρει όχι απλώς η καταγραφή των εικόνων που εμπεριέχονται στο βίντεο, αλλά και ο τρόπος που τις προσλαμβάνουν οι μαθητές/τριες και ανταποκρίνονται σε αυτές. Επιπλέον, ανιχνεύονται οι δικές τους αναπαραστάσεις για την Ελλάδα. Ακολούθως οι μαθητές/τριες καλούνται να παρατηρήσουν και να περιγράψουν προφορικά το σκίτσο της σελίδας 11 του βιβλίου της Νεοελληνικής Γλώσσας για τη Γ' Γυμνασίου (κείμενο 4). Ο/Η εκπαιδευτικός τους κατευθύνει διακριτικά με καθοδηγητικές ερωτήσεις, ανιχνεύοντας τη στάση και τα συναισθήματά τους.

Για το μάθημα της Μουσικής - 1 διδακτική ώρα: Οι μαθητές/τριες ακούν/παρακολουθούν από το διαδίκτυο 5 ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές διαφημίσεις και μελετούν τον τρόπο που χρησιμοποιείται η μουσική συμπληρώνοντας/απαντώντας το Φύλλο Εργασίας (2). Γίνεται συζήτηση γύρω από το τζινγκλ, ένα διαφημιστικό σλόγκαν που μένει στο μυαλό, μπαίνει πάνω σε μια δεδομένη μελωδία για διαφημιστικούς σκοπούς και χρησιμοποιείται στην τηλεόραση ή το ραδιόφωνο, στην

εποχή που έκανε την εμφάνισή του στο εμπορικό ραδιόφωνο στις ΗΠΑ, τη διαφήμιση στην Ελλάδα..

B' φάση (2 διδακτικές ώρες - Συνδιδασκαλία στο εργαστήριο πληροφορικής): Περιλαμβάνει τον χωρισμό των μαθητών/τριών σε ομάδες, την εκπόνηση των δημιουργικών δραστηριοτήτων και τη διαμόρφωση της τελικής παρουσίασης από τις ομάδες. Προτείνεται, αν είναι δυνατό, να γίνει αναπροσαρμογή του ωρολογίου προγράμματος, ώστε το δίωρο να είναι συνεχόμενο.

Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε έξι ομάδες των τεσσάρων μελών και αναλαμβάνουν διακριτούς ρόλους στο πλαίσιο της ομάδας τους ανάλογα με τις δεξιότητές τους (χειριστής Η/Υ, συντονιστής, γραμματέας, μουσικός επιμελητής). Οι ομάδες διαμοιράζονται στους σταθμούς εργασίας. Στη συνέχεια διανέμονται τα Φύλλα Εργασίας (3), (4) και (5), τα οποία καλύπτουν τη στοχοθεσία τόσο του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας όσο και του μαθήματος της Μουσικής. Ανά δύο οι ομάδες ασχολούνται με κοινό φύλλο εργασίας, ώστε να φανούν στην επόμενη φάση οι διαφορετικές οπτικές ως προς την αντιμετώπιση του ίδιου θέματος. Οι εκπαιδευτικοί ενημερώνουν τις ομάδες για την «αποστολή» τους και δίνουν διευκρινήσεις. Οι ομάδες 1 και 4 («Εικαστικοί») αναλαμβάνουν να δημιουργήσουν μια παρουσίαση (Power Point) με εικόνες, λεζάντες, μουσική επένδυση και σύντομα κείμενα που να αποτυπώνουν τις πολλές και συχνά αντιφατικές όψεις της Ελλάδας και να προβάλλουν τη δική τους ιδέα/αντίληψη για το τι είναι Ελλάδα. Οι ομάδες 2 και 5 («Διαφημιστές Α») δημιουργούν μια διαφήμιση για την Ελλάδα, για την πόλη ή τη γειτονιά όπου ζουν. Ο/Η εκπαιδευτικός Μουσικής δίνει στις ομάδες 10 ηχογραφημένα μουσικά θέματα ελληνικής μουσικής (παραδοσιακής, έντεχνης, λαϊκής, ροκ, κλασικής, καθώς και σύγχρονες καταγραφές αρχαίας ελληνικής μουσικής) που συνοδεύονται και από τα αντίστοιχα μουσικά κείμενα, από τα οποία θα πρέπει να επιλέξουν το πιο κατάλληλο για τη μουσική επένδυση της διαφήμισής τους ή να δημιουργήσουν ηχητικό μοντάζ. Οι ομάδες 3 και 6 («Διαφημιστές Β») αναλαμβάνουν τη διαφημιστική καμπάνια κάποιου νέου προϊόντος (αντρικό ή γυναικείο άρωμα, μοντέλο αυτοκινήτου κλπ.), δημιουργώντας ένα τζινγκλ. Παράλληλα, καλούνται να δώσουν ένα όνομα από την αρχαία ελληνική μυθολογία ή από την ελληνική ιστορία, που να συμβολίζει μια ξεχωριστή θετική ιδιότητα του προϊόντος ή και του καταναλωτή στον οποίο απευθύνεται (π.χ. ομορφιά, δύναμη, εξυπνάδα κτλ.). Ο/Η εκπαιδευτικός μουσικής δίνει και σ' αυτές τις ομάδες το ίδιο μουσικό υλικό, ώστε να επιλέξουν το πιο κατάλληλο μουσικό θέμα προκειμένου να δημιουργήσουν το τζινγκλ. Για να φέρουν σε πέρας την «αποστολή» τους, οι μαθητές/τριες αναζητούν στο διαδίκτυο σχετικό οπτικό και ηχητικό υλικό (μηχανές αναζήτησης Google – εικόνες, Youtube – ηχογραφήσεις). Επίσης, όλες οι ομάδες χρησιμοποιούν τον επεξεργαστή κειμένου Word για τη συνεργατική παραγωγή γραπτού λόγου και για τη δημιουργία των πολυτροπικών κειμένων που ζητούνται. Οι εργασίες ολοκληρώνονται και η παρουσίασή τους προβάρεται από τις ομάδες κατά τη δεύτερη διδακτική ώρα.

Γ' φάση (1 διδακτική ώρα - Συνδιδασκαλία στην τάξη): περιλαμβάνει την παρουσίαση των εργασιών και την αξιολόγηση. Οι ομάδες παρουσιάζουν τις εργασίες τους στους/στις συμμαθητές/τριές τους και στους/στις δύο εκπαιδευτικούς. Ακολουθεί διάλογος μεταξύ των μαθητών/τριών για τις εργασίες που παρουσιάστηκαν και για την εμπειρία που αποκόμισαν κατά την εκπόνησή τους. Οι μαθητές/τριες κρίνουν και συγκρίνουν το αποτέλεσμα της δικής τους εργασίας και των άλλων ομάδων, τεκμηριώνοντας τις θέσεις τους. Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνουν και συντονίζουν τη διάδραση μεταξύ των μελών των ομάδων. Αφού γίνουν και από τους/τις μαθητές/τριες και από τους/τις εκπαιδευτικούς βελτιωτικές παρεμβάσεις, υποδείξεις και διορθώσεις, το υλικό παίρνει την οριστική του μορφή και αναρτάται στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. – Προστιθέμενη αξία

Στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων του συγκεκριμένου διδακτικού σεναρίου οι νέες τεχνολογίες παίζουν ουσιαστικό ρόλο ως μέσα πρακτικής γραμματισμού (κατανόηση και παραγωγή λόγου σε ηλεκτρονικό περιβάλλον, καθώς και χρήση μουσικών στοιχείων), αλλά και ως ένα νέο επικοινωνιακό περιβάλλον που έχει τις δικές του ιδιαιτερότητες και που επιτρέπει τη σύνδεση των μαθητών/μαθητριών με την κοινωνική πραγματικότητα, προσφέροντας αυθεντικές περιστάσεις επικοινωνίας. Η χρήση των νέων τεχνολογιών γίνεται μέσα από παιδαγωγικές προσεγγίσεις που προάγουν την κριτική, αναλυτική και δημιουργική σκέψη, τη συνεργατική μάθηση, την αυτενέργεια, τη λήψη πρωτοβουλιών, την εξερεύνηση και τον πειραματισμό (Γεωργάκη 2003).

Οι νέες τεχνολογίες αξιοποιούνται ως:

- Εποπτικά μέσα (Η/Υ, λογισμικό παρουσίασης σε διαδραστικό πίνακα) και πηγές πληροφόρησης που επιτρέπουν την άμεση πρόσβαση των μαθητών/τριών σε πολυτροπικά κείμενα και οπτικοακουσικό υλικό..
- Ελκυστικά περιβάλλοντα εργασίας που διευκολύνουν την ομαδική δουλειά και τη συνεργασία, ώστε η γνώση να συν-οικοδομείται από τους/τις μαθητές/τριες.
- Εργαλεία παραγωγής λόγου που υποστηρίζουν τη συνεργατική γραφή, προσφέροντας ένα ευέλικτο περιβάλλον (επεξεργαστής κειμένου Word).
- Μέσα δημιουργίας πολυτροπικών κειμένων και παρουσιάσεων (λογισμικό παρουσίασης Power Point).

Παράλληλα, βέβαια, με τη χρήση των νέων τεχνολογιών, οι μαθητές/τριες καλούνται να υιοθετήσουν μια κριτική οπτική και στάση απέναντί τους στο πλαίσιο του κριτικού γραμματισμού.

Αξιολόγηση μαθητών/τριών - Αξιολόγηση διδακτικού σεναρίου

Η αξιολόγηση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διδακτικής διαδικασίας, καθώς αποσκοπεί τόσο στην ανατροφοδότηση της μάθησης και της διδασκαλίας

(Διαμορφωτική αξιολόγηση), όσο και στη διαπίστωση της επίτευξης ή μη των επιδιωκόμενων στόχων (Τελική αξιολόγηση). Όσον αφορά τη διαμορφωτική αξιολόγηση, οι εκπαιδευτικοί, σε όλη τη διάρκεια των επιμέρους φάσεων εφαρμογής του διδακτικού σεναρίου, παρακολουθούν διακριτικά την πορεία των εργασιών και τις δεξιότητες (συγγραφικές, μουσικές, επικοινωνιακές, συνεργατικές, τεχνολογικές) των μαθητών/τριών και παρεμβαίνουν με υποδείξεις και ανατροφοδότηση στις ομάδες. Η τελική αξιολόγηση περιλαμβάνει την αυτοαξιολόγηση και ετεροαξιολόγηση των μαθητών/τριών σε ατομικό και κυρίως σε ομαδικό επίπεδο, αλλά και την αξιολόγηση της διδακτικής πρότασης και της εφαρμογής της. Η αξιολόγηση της εργασίας των ομάδων πραγματοποιείται από τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις μαθητές/τριες με κριτήρια που είναι ήδη γνωστά από την αρχή. Τα κριτήρια αυτά αφορούν:

- την ανταπόκριση στους αρχικούς στόχους,
- τον τρόπο συνεργασίας και επικοινωνίας των μελών της ομάδας, τις ομαδοσυνεργατικές δεξιότητες και τις στάσεις/συμπεριφορές που διαμορφώθηκαν και αναπτύχθηκαν,
- τη φαντασία και τη συνθετική σκέψη,
- την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ηλεκτρονικού περιβάλλοντος εργασίας,
- την πρωτοτυπία και την αρτιότητα του τελικού προϊόντος της εργασίας.

Τέλος, οι εκπαιδευτικοί αξιολογούν τη λειτουργικότητα του σεναρίου και τα στάδια της μαθησιακής διαδικασίας, ώστε να προβούν, αν χρειάζεται, σε βελτιώσεις με βάση τις απαντήσεις των μαθητών/τριών στο παρακάτω ερωτηματολόγιο.

Ερώτηση	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
Πόσο ενδιαφέρουσες σου φάνηκαν οι δραστηριότητες;					
Πόσο δύσκολες σου φάνηκαν;					
Πόσο θεωρείς ότι σε βοήθησαν να έρθεις σε επαφή με διάφορες όψεις της Ελλάδας;					
Πόσο θεωρείς ότι σε βοήθησε να κατανοήσεις τον ρόλο της μουσικής στη διαφήμιση;					
Πόσο σε δυσκόλεψε η συνεργασία στο πλαίσιο της ομάδας σου;					

Φύλλα εργασίας

Α΄ Φάση - Φύλλο Εργασίας Νεοελληνικής Γλώσσας (1)

- Να γράψετε 3 – 5 ουσιαστικά, που να αποτυπώνουν τα συναισθήματα που σας δημιούργησε η ταινία. Να αιτιολογήσετε τα συναισθήματα αυτά.
- Αν δημιουργούσατε εσείς μια ταινία για τη χώρα μας, τι θα αλλάζατε (τι θα προσθέτατε, τι θα αφαιρούσατε, τι θα τονίζατε);

Α΄ Φάση - Φύλλο Εργασίας Μουσικής (2)

Για κάθε μια από τις 5 διαφημίσεις που θα παρακολουθήσεις να απαντήσεις στα παρακάτω ερωτήματα:

- Ποιο προϊόν (ή υπηρεσία ή κοινωνικό μήνυμα) θέλει να προωθήσει η διαφήμιση;
- Ταιριάζει η επιλογή της μουσικής με το στόχο της;
- Αν η μουσική δεν υπήρχε, θα ήταν ίδιο το αποτελεσματική η διαφήμιση;
- Αν υπήρχε άλλη μουσική υπόκρουση, ποιο θα ήταν το αποτέλεσμα;

Β΄ Φάση - Φύλλο Εργασίας για τις ομάδες 1 και 4 («Εικαστικοί») (3)

Αποστολή: να δημιουργήσετε μια παρουσίαση (Power Point) με εικόνες που να αποτυπώνουν τις πολλές και συχνά αντιφατικές όψεις της Ελλάδας και να την επενδύσετε με την κατάλληλη μουσική. Να δώσετε έναν τίτλο και να συμπεριλάβετε τις κατάλληλες λεζάντες, που θα προβάλλουν τη δική σας ιδέα/αντίληψη για το τι είναι Ελλάδα.

Β΄ Φάση - Φύλλο Εργασίας για τις ομάδες 2 και 5 («Διαφημιστές Α») (4)

Αποστολή: να δημιουργήσετε μια διαφήμιση για την Ελλάδα, για την πόλη ή για τη γειτονιά σας. Να σκεφτείτε ένα κατάλληλο σλόγκαν, που να τραβάει την προσοχή και να αποτυπώνεται στη μνήμη, και να συνοδέψετε το κείμενό σας με τις εικόνες και την κατάλληλη μουσική υπόκρουση που του ταιριάζουν και προωθούν τον σκοπό του. Σας δίνονται 10 ηχογραφημένα μουσικά θέματα ελληνικής μουσικής (παραδοσιακής, έντεχνης, λαϊκής, ροκ, κλασικής, καθώς και σύγχρονες καταγραφές αρχαίας ελληνικής μουσικής) που συνοδεύονται και από τα αντίστοιχα μουσικά κείμενα, από τα οποία μπορείτε να επιλέξετε το πιο κατάλληλο για τη μουσική επένδυση της διαφήμισής σας ή να δημιουργήσετε ηχητικό μοντάζ.

Β΄ Φάση - Φύλλο Εργασίας για τις ομάδες 3 και 6 («Διαφημιστές Β») (5)

Αποστολή: να υποθέσετε ότι είστε διαφημιστές και έχετε αναλάβει:

- να βρείτε για κάποιο νέο προϊόν (αντρικό ή γυναικείο άρωμα, μοντέλο αυτοκινήτου κλπ.) ένα όνομα από την αρχαία ελληνική μυθολογία ή από την ελληνική ιστορία, το οποίο θα συμβολίζει μια ξεχωριστή θετική ιδιότητα του

προϊόντος ή και του καταναλωτή στον οποίο απευθύνεται (π.χ. ομορφιά, δύναμη, εξυπνάδα κτλ.)

- να δημιουργήσετε τζινγκλ για το προϊόν αυτό, όπως και ένα σύντομο σενάριο για τη διαφήμισή του.

Σας δίνονται 10 ηχογραφημένα μουσικά θέματα ελληνικής μουσικής (παραδοσιακής, έντεχνης, λαϊκής, ροκ, κλασικής, καθώς και σύγχρονες καταγραφές αρχαίας ελληνικής μουσικής) που συνοδεύονται και από τα αντίστοιχα μουσικά κείμενα, από τα οποία μπορείτε να επιλέξετε το πιο κατάλληλο μουσικό θέμα προκειμένου να δημιουργήσετε το τζινγκλ.

Βιβλιογραφία

- Ματσαγγούρας, Η. (2003). *Η Διαθεματικότητα στη σχολική γνώση (Εννοιοκεντρική Αναπλαισίωση και σχέδια εργασίας)*, Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη
- Κουτσογιάννης, Δ., & Αλεξίου, Μ. (2012). *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Μελέτη στο πλαίσιο της Δράσης 62 (Π.3.1.3)*. (Διαθέσιμο on line: <http://www.greeklanguage.gr/node/817>, προσπελάστηκε στις 8/9/2015).
- Κατσαρού, Ε., Μαγγανά, Α., Σκιά, Α., & Τσέλιου, Β. (2006). *Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Γυμνασίου, Βιβλίο Μαθητή*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων
- Κατσαρού, Ε., Μαγγανά, Α., Σκιά, Α., & Τσέλιου, Β. (2006). *Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Γυμνασίου, Τετράδιο Εργασιών*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων
- ΔΕΠΠΣ, (2003). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών της Ελληνικής Γλώσσας για το Γυμνάσιο, ΦΕΚ 303Β/13-03-2003*. (Διαθέσιμο on line: <http://www.pi-schools.gr/programs/depps/>, προσπελάστηκε στις 8/9/2015).
- Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, (2011). *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση (Δημοτικό & Γυμνάσιο)*. (Διαθέσιμο on line: http://www.moec.gov.cy/dde/diapolitismiki/ilektroniko_yliko/odigos_glossas_gia_di_motiko_gymnasio.pdf, προσπελάστηκε στις 8/9/2015).
- Δημητρακοπούλου, Μ., Τζένου, Μ., & Ανδρούτσος, Π. (2010). *Μουσική Γ' Γυμνασίου, Βιβλίο Μαθητή*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων

Δημητρακοπούλου, Μ., Τζένου, Μ., & Ανδρούτσος, Π. (2010). *Μουσική Γ΄ Γυμνασίου, Τετράδιο Εργασιών*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων

ΥΠΓΒΜΘ, (2011). *Πρόγραμμα Σπουδών Μουσικής στο Γυμνάσιο*. (Διαθέσιμο on line: <http://ebooks.edu.gr/info/news/Τέχνες - Πολιτισμός — πρόταση α΄/Μουσική — Δημοτικό-Γυμνάσιο.pdf>. προσπελάστηκε στις 8/9/2015).

[LC] *Athens 2004 Opening Ceremony Intro (Τελετή Έναρξης - Εισαγωγή Video)* (Διαθέσιμο on line: <https://www.youtube.com/watch?v=5QJwSL9atn4> προσπελάστηκε στις 29/12/2015).